

Revisionskontoret

Sammanfattning av granskningsrapport

Ersättningsmodell inom hälso- och sjukvården

Uppdrag och syfte

På uppdrag av Region Skånes revisorer har Capire granskat ersättningsmodellen inom hälso- och sjukvården i Region Skåne. Det övergripande syftet med granskningen har varit att ge revisorerna underlag för att bedöma om Region Skånes ersättningsmodell är ändamålsenlig och effektiv på det sätt som förväntas och är önskvärt utifrån medborgares och patienters behov. Kontaktperson från revisorskollegiet har varit Mats Svanberg och Fredrik Ljunggren har varit projektledare från revisionskontoret.

Resultat av granskningen

Det övergripande resultatet av granskningen visar på att det saknats ett tydligt politiskt ansvarstagande för att hantera ersättningsmodellens styrkor och svagheter. Det har inte skett någon systematisk uppföljning av effekterna sedan modellen infördes 2012, vilket försvårat möjligheterna att förstå utvecklingen och sätta in relevanta åtgärder. Den uppkomna och i princip förutsägbara produktionsdämpningen och otillfredsställande tillgängligheten har hanterats genom att tillskjuta extra medel och inte genom att tillräckligt effektivisera resursanvändningen. Förvaltningarna har endast i begränsad omfattning omsatt det ansvar och de frihetsgrader som anslagsmodellen inneburit. Det politiska ansvaret för denna passivitet att vårda och utveckla ersättningsmodellen ligger under åren 2015 till 2016 på hälso- och sjukvårdsnämnden. Under 2017 återfinns ansvaret hos driftsledningsnämnderna. Övergripande har regionstyrelsen brustit i att se till att systemeffektiviteten har upprätthållits.

Det har även saknats en tydlig gemensam målbild och strategi för den skånska hälso- och sjukvårdens utveckling och satsningar på kunskapsstöd för effektivisering av patientprocesser, verksamheter och organisation. Detta har enligt granskningen hämmat utvecklingsarbetet inom de lokala politiska organen och de enskilda verksamheterna i

hälso- och sjukvården. Under de aktuella åren har det även existerat ett betydande glapp mellan hälso- och sjukvårdsuppdraget och budgeten. Bristande samband mellan uppdrag och ekonomisk resurstilldelning har försvårat styrning och uppföljning på både förvaltnings- och verksamhetsnivå.

Koncernledningen har under 2017 igångsatt en översyn då det konstaterats att ersättningsmodellen och den övergripande styrningen av hälso- och sjukvården inte fungerar. Noterbart utifrån granskningen är också att de tre driftledningsnämnderna har olika åsikter i frågan kring nuvarande ersättningsmodell.

Konsulten har framfört flera förbättringsförslag men revisorerna vill särskilt lyfta följande **förbättringsområden**:

1. Gemensam vision, mål och strategi för styrning av hälso- och sjukvården med tydlig ansvar och rollfördelning för de olika politiska organen för att uppnå avsedda styreffekter.
2. Tydliggöra kopplingen mellan behov, uppdrag (inklusive förväntade prestationer) och budget ner på verksamhetsnivå.
3. Stärka ledning, styrning och uppföljning för att åstadkomma förbättringar av processer och andra effektiviseringsåtgärder.
4. Uppföljning och utvärdering av ersättningsmodeller löpande med nödvändiga justeringar.
5. Ersättningsformen för Regionens service bör ses över och utformas så att den ger bättre möjligheter till styrning och kostnadskontroll.
6. Stabila stödsystem framförallt vad gäller uppföljningar och kunskapsstöd för effektivisering inom förvaltningar, verksamheter och patientprocesser liksom fortsatt utveckling av kunskap, kompetens och metoder för verksamhetsstöd.